

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

II. Nominis eius origo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Episcopi nomine, tantis sordibus illo quidem indigno, vili & abiecto Ministri titulo insigniri voluerit, non possum quin cum Genebrardo exclaimem, id certo Spiritus S. consilio factum esse, quum nomen illud in religionis materia infame sit, vel certe contemibile & abiectum. In sacrificiis enim Ministri dicebantur, qui victimam immolandam ad aram ducebant, mactabant ac dissecabant. Hinc Virgilius,

— ceciditq, inter moribunda Ministros,

de bone loquens, quæ antequam mactaretur, pestē extincta conciderat. Quamuis etiam nomen hoc generale sit. Dicimus enim etiam Ministros qui circa Reges ac Principes sunt, ad accipienda mandata. Ministri vero Ecclesiæ apud Catholicos dicuntur, qui vel sacris ædibus, vel diuinis officiis inseruiunt, vt æditui, & alij. In Sacra Scriptura iudas à Pontificibus & sacerdotibus Ministros accepisse dicitur (a) quorum opera in comprehendendo D. N. Iesu Christo vteretur. Quid multis? Nouum sane est, & Ecclesiæ Maiestate indignum, nomen hoc ijs attribui qui Verbum Dei annunciant, & sacrosancta Sacramenta administrant. Neque enim apud Ethnicos solum, vt iam dixi, verū etiā in SS. literis (b) nomen hoc in deteriorē fere partē accipitur, vt apud SS. Euangelistas & alios videre est.

II. Quemadmodum verò alias sæpe in hominum vita multa fortuito accidere videntur, ita hoc quoque Ministrorum nomen casu potius quam certo consilio à Caluino noui sui Euangelij præconibus tributum fuit, supra diximus, Caluinum quum apud Pictonas esset, tres præcipue selegisse quos tamquam Apostolos ad nouum Euangelium disseminandum huc illuc mitteret, nempe Veroniam, Bonum hominem, & Ramassarium sive Confarciatorem. Ex his Bonus homo Minister vulgo dicebatur, eo quod in Ministraria (nomen est certi loci vel Collegij in Academia) Jurisprudentiæ tyronibus Institutiones Iuris prælegisset atque explicasset. Id nomen non solum ei deinceps quoque per Galliam discursans, & Calvini Euangelium prædicanti mansit, sed alijs etiam similis farina hominibus, idem munus obeuntibus tributum fuit: ut vulgo dicerentur, Messieurs les Ministres, id est, Domini Ministri; quæ nomina ut neutiquam inter se congruant, ita vox illa Minister nec Græcis nec Latinis umquam in ea significatione usurpata fuit. Hinc iisdem postea Pastores dici voluerunt (quod tamen Calvinus numquam fecit) Protestantium sive Lutheranorum exemplo, qui

itidem repudiato Episcoporum nomine, Superintendentium nomen sibi sumpserunt. Quamuis autem palliati hi Ministri vili nomine gaudeant, nihilominus tamen Episcopale munus & honorem sibi arrogant, vt Balæi, Vadiani, Hofmeisteri, & aliorum patet exemplo. Illud vero ridiculum ac minime ferendum est, quod à ferula plerumque & imis inter Grammaticos subfellij eiusmodi homines ad tantum munus euehantur, vel ipsi potius enitentur.

III. Lanfacci dominus piæ memoriæ, Eques honoratissimus, narrauit aliquando mihi, se quum ex Legatione quadam reverteretur, per Geneuam curiositate quadam iter habuisset. Ibi Beza Caluini successorem ad se venisse, hac præfatione vsus, *Adesse pauperem Geneuensem Episcopum, salutandi ipsius, & obsequia sua deferendi causa.* Tum Lanfaccus, *Equidem promitori,* inquit, *animo hoc tuum officium accepturus & in complexum vltro ruiturus sim, si similis esses eius qui sedem hanc antehac obtinuit, nimirum ab eo qui vniuersæ Ecclesiæ præfatus missus: nisi prædecessores illi tui hac tibi sede vltro cessarint: quod mihi non sit verisimile.* Tum Beza, *illi,* inquit, *à Papa, ego à Deo ordinatus sum.* Post multa vtrimque super hac re commutata verba, Lanfaccus rogauit, cur seruire illud Ministrorum nomen sibi summissent. Ad quod Beza nihil aliud respondit, quam, non se primum Reformationis fuisse auctorem, sed descriptam ab alijs formam sequutum esse. Non esse ambitiosos illos titulos affectandos, modo res ipsa adsit. Honestum esse Ministrorum nomen, & muneri quo fungantur conueniens. Idem tamen in Commentarijs suis super Matthæum, (c) fatetur Ministri nomen esse ambiguum. Et vbi Diaconorum Ecclesiæ fit mentio, ait, Maluisse se Diaconos Græca voce, quum Ministros appellare. Idem tamen ambiguum nomen (d) cæcitatem! etiam Pastoribus suis tribuere non dubitarunt, Episcoporum interim titulum tanta ambitione affectantibus, Beza certè ipse ita appellari gaudebat, (d) vt manifestum est ex illa epistola quam Petrus Patrocalius in Pofsiaceno Colloquio ad Beza scripsit, in qua Archiepiscopi titulum ei tribuere non veretur. Vidisti hætenus, lector, aliqua ex parte Aristocraticam Caluiniæ ecclesiæ formam Quia vero eam præcæ illi Apostolicæ conformem esse iactant, age porro an

vlla
a Ioan. 18 b Matt. 5. & 25. Luc. 12. Mar. 14. c Cap. 5
d Espencans Apol. l. 3. c. 11.